

ת"ד 8958/08 - מדינת ישראל נגד זיאד אבו עראר

בית משפט השלום ל深交ורה בבאר שבע

ת"ד 14-08-8958 מדינת ישראל נ' אבו עראר
תיק חיזוני: 223395/2014

בפני כב' השופט אלון אופיר
מאשימה מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד מוטי בן שאנן
נגד זיאד אבו עראר ע"י ב"כ עו"ד נסאר מוסטפא
נאשמים

החלטה

ביום 20.1.15 הציגו הצדדים הצדדים בפני הסכמה דיןית לפיה יכריע בית המשפט בנקודות מחלוקת עקרונית אשר נוצרה בתיק זה:

בפרשא זו, מסכים הנאשם כי עובדות כתוב האישום מתארות את תרחיש האירוע נשוא תאונת הדרכים כפי שהתרחשה הלכה למעשה.

בעוד המדינה סבורה כי המתוар בכתב האישום מצדיק הרשעה בסעיף 62(2) שבפקודת ה深交ורה, תשכ"א-1961, סבורה ההגנה כי המתוар בעובדות כתב האישום מצדיק הרשעה בתקנה 21(ג) שבתקנות ה深交ורה, תשכ"א-1961 בלבד.

הפער בין הצדדים אינו זניח מבחינת חשיבותו, שכן בעוד סעיף 62(2) מהוות חלק מן התוספת השנייה של פקודת ה深交ורה (ולכן מחייב במצב הרשעה פסילת מינימום בת 3 חודשים), תקנה 21(ג) אינה חלק מכל תוספת של פקודת ה深交ורה ולכן הענישה לשולחא אינה מחייבת רכיב של פסילת ראשון בפועל.

הצדדים לתיק הסכימו כי בית המשפט יוכל לדיין את תיק החקירה ויכריע בחלוקת המשפטית על בסיס נתוני התקיק. לאחר הכרעת בית המשפט, יורשע הנאשם בעובדות כתב האישום, תוך שיוחלט האם מהוות הן עבירה על סעיף 62(2) או על תקנה 21(ג) שבתקנות.

דין משפטי -

בת"ד 2136/05 (深交ורה ירושלים) מדינת ישראל נגד שווקי מוחמד, ניסה כבוד השופט טננបאום להתמודד עם הסוגיה שהעלו הצדדים בפני.

לאחר שスクר מספר החלטות אשר ניתנו על ידי שופטי深交ורה ברחבי הארץ (באותה השאלה ממש), הגיע למסקנה לפיה הפער המרכזי שבין שתי הוראות חוקן מצוי בהבדל לפיו קבע החוק בתקנה 21(ג) את הביטוי "בלא זירות" אילו סעיף 62(2) כולל את הביטוי "ברשלנות".

עמוד 1

באופן מפתיע, שתי הוראות החוק כוללות את המונח "קלות ראש" וכאן אין באמירה זו ממשום יצירת הבדל מהותי ביןיהם.

כבר השופט טננבאום ניסה ליצור מבחן אשר יאפשר "סינון" בין תיאור עובדתי המגע לכדי חוסר זהירות מול תיאור עובדתי אחר המגע למצב של רשלנות.

אדגש כבר עכשו כי בעוד "רשלנות" מהוות בהתאם לחוק העונשין "יסוד נפשי" של היעדר מודעות שעה שעדים מן הישוב אמרם להיות עם מודעות לסכנה המתרגשת ובאה, לא מציה סיטואציה של "חוסר זהירות" במצב משפטי המחייב את התביעה להוכיח יסוד נפשי של רשלנות.

יצא כי רף ההוכחה הנדרש מהתביעה עת סבורה היא כי ב"רשלנות" עסקין, מרכיב יותר ומהיב הצגת מצב עובדתי בו התנהגות נתונה היא התנהגות אותה לא היה מבצע נהג מן היישוב בណען הנאשם.

בהתאם לגישתו של כבוד השופט טננבאום, יש לישם את מבחן ה"תוספת יתרה" בבחינת השאלה: האם ברשלנות או בחוסר זהירות עסקין במסכת עובדתית נתונה.

לשיטת כב' השופט טננבאום, החלטה מודעת לבצע פעולה שיש בה ממשום סכנה או חוסר זהירות הופכת את התנהגות לרשלנות שכן יש באותה התנהגות ממשום "תוספת יתרה" הנדרשת לעליית המדרגה לכיוון סעיף 62(2) שבפקודה.

כך גם סיטואציה של שלוב עבירה נוספת נסافت בתנהגות העברינית מהויה "תוספת יתרה" - למשל בסיטואציה של סטייה מנתיב אגב שימוש בטלפון ללא דיבורית.

סטייה מנתיב רגעית עקב היסח הדעת תהווה לשיטתו חוסר זהירות אך כאשר נלוות אליה פעולה עברינית נוספת השיחה בטלפון ללא דיבורית) - הופכת התנהגות לרשלנית וכך גם יתאים סעיף 62(2) שבפקודה.

שקלתי ובחןתי את עמדתו של כבוד השופט טננבאום, והגעתי למסקנות מעט שונות:

ניסיוני בית המשפט לייצר הבחנה ברורה בין שתי הוראות החוק נראה לי מלאכותית.

כל שעוסקים אנו בתנהגות מודעת (למשל פזיות הכללת מודעות למעשה עם אדישות לתוצאות התנהגות), הרי שאין אנו מצויים כלל ב"עולם הרשלנות" המופיע בחוסר מודעות.

לו נבחן התנהגות בודדת ללא עבירה נלוות, וכי לעולם עבירה בודדת לא תהווה רשלנות ?

וכי סטייה מנתיב, פגיעה עמוקה בטיחות ואובדן שליטה ברכב אשר הוביל לפציעות קשות אינה מתוארת בתנהגות של רשלנות, ولو מכח "כלל הדרך" ?

נראה כי האבחנה המוצעת לפי עיק론 של "תוספת יתרה" אינה מהויה מבחן חד וברור לסיכון הסיטואציות של חוסר זהירות מול רשלנות.

נראה עוד, כי ככל ניסיוני לייצר מבחן משפטי המאפשר אבחנה ברורה בין שתי הוראות החוק, יוצר בסופו של יומם תוצאה אשר אינה משקפת בהכרח מצב משפטי המניח את הדעת.

מבחן משפטי נכון, אמר להיות כזה המאפשר קבלת מערכ עובדתי נתון, ולאחר עיבודו של אותו מערכ עובדתי דרך אותו מבחן קבוע, תתקבל ההחלטה המשפטית שיש עמה הגיון וצדק מבחינה ציבורית.

מבחן המניב פעם אחר פעם תוצאה שאין בה היגיון, אינו יכול לשמש מבחן משפטי ראוי.

אשאל: וכי אין בכלל התנהגות של חוסר זהירות ממשום מצב של רשלנות ?

האם חוסר זהירות בעבר באור אדום (ולו בהיסח הדעת) או שיחה במכשיר טלפון ללא דיבורית, או סטייה סתמית מנתיב או אי שמירת מרחק רגעית, אינם מהווים גם רשלנות של מבצע הפעולה ?

אם כאשר התנהגות "חסרת זהירות" זו תניב תוצאה קטלנית, לא תמהר הפרקליטות ליחס אותה התנהגות ממש "תוויות" של רשלנות? (ובצדק רב בעניין!!).

נראה כי ניסיון בית המשפט ליצור מבטל בין "חוסר זיהירות" ל"רשលנות" רק בשל העובדה כי המחוקק יצר שתי הוראות חוק מקבילות, ניסיון מלactivo ומיותר הוא.

אני סבור כי יש לומר את האמת העירומה ולקבוע כי אין הבדל מהותי וממשי בין שתי הוראות החיקוק.

בטעותו לא הכניס החוקן את תקנה 21(ג) לתוכסתה השנייה של פקודת התעבורה, וככל שתרצה המדינה ליחס לנאשם התנהגות לבניה אין היא סבורה כי רואיה לצדיה פסילה כענישה, תחכד היא ותשתקף בהוראות התקנות הספציפיות שאין מחייבות פסילה כעונשת מינימום.

(2) כל שימוש בתביעה "הוראות סל" לפרק "הוראות החקוק" בכתב האישום (ויהן תקנה 21(ג) והן סעיף סעיף 62) הינו שימוש חריג העוני שחייב מההוראות אלה בהכרת אלא מההוראות החקוק האחרות הינו ההוראות סל), הרי שלא לצורך חומרת העוני שחייב מההוראות אלה בהכרת אלא מההוראות החקוק האחרות שבסכתב האישום.

רק מצב בו "הוראת הסל" הינה סעיף אישום בודד, או אז ידרש בית המשפט לתיירר העובדתי של כתוב האישום בכך לדעת האם חומרת המעשים מצדיקים גם רכיב ענישה של פסילה בפועל.

אני סבור כי זכותה של התביעה (מכח החוק) לבחור את הוראות החיקוק המינויים, ואין נפקות ממשית לשאלת האם הוכחה התנהגות של חוסר זהירות או התנהגויות רשלנית.

כל שאות מהן הוכחה, בוצעה עבירה הכוללת מצב של רשלנות ועל הענישה להיגזר בסופו של יומ משאלת הוכחת יתר הוראות החיקוק על ידי המדינה או הוכחת המסכת העובדתית המתוארת בכתב האישום.

ומן הכלל אל הפרט -

בפרשה שבפני הגג הנאשם כל רכב כבד עת התקרב באור יום עם שדה ראייה פתוח לכיוון מעבר ח齊ה.

לדברי הנאשם עצמו בחקירותו במשפטה, שדה הראייה שלו לכיוון מעבר החציה היה של כ-100 מטר.

הנואם לא הבחן כלל בהולכת الرجل החוצה עד לפגיעה בה והתרחשות התאונה.

לטענתו הביט לכיוון התנועה בעוד הולכת הרגל הגיע מימינו.

התנהגות הנאש הייתה חסרת זהירות (ולכך מסכים גם הסגנור) אך באופן מובנה הייתה גם רשלנית שכן נהג מן היישוב בנעלו יכול וצריך היה להבחין בהולכת הרגל החוצה במעבר חסיה, וכנהוג משאית חובה עליו היה לפחות זהירות מוגברת כלפי הולכי רגל בהתקרבו לאזור מעבר חסיה או עת מתחל הוא נסעה בסמוך למעבר חסיה.

האבחנה בין חוסר הזיהות לרשלנות מלאכותית בעין ויצירת בהכרח תוצאה שאינה הגיונית.

אשר על כן, ולאחר ובכ' הנאש הסכים להתרחשות מוכחת של עובדות כתוב האישום, ומאחר ובעודות אלה מתקיימת התנהגות של חוסר זיהירות הכללת בעין רשלנות, הרי שבחירת המדינה ליחס את סעיף 62(2) בפרשה זו, לגיטימית.

יחד עם זאת, כאשר יידרש בית המשפט לעונישה, יבחן בקפידה נסיבות המקירה והכל בכדי להתאים עונישה ראהה לפי עקרון הלהימה הקבוע בטיקון 113 של חוק העונשין.

אשר על כן, אני קובע כי הנאשם בפרשה זו יורשע בכל עובדות כתוב האישום כפי שנוסח על ידי המדינה ובכלל זה סעיף

(2)(62) שבפקודת התעבורה.

עוותק מהחלטה זו יועבר לצדים.

ניתנה היום, י"ט שבט תשע"ה, 08 פברואר 2015, בהעדך
הצדדים.